

σαν καὶ μάθησιν καὶ ἀρχαίων Ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην συνισταμένην ἐκ πολλῶν τόμων ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων τυγχαυμάτων ἐντύπων τε καὶ χειρογράφων. Ἐν τῷ σεμνῷ τούτῳ ἱερῷ τερμένει μονάζουσι κοινοβιακῶς 85 περίποι μοναχοὶ καὶ δόκιμοι, ὧν τινὲς εἰσι διεσπαρμένοι εἰς τὰ πολλαχθοῦ τῶν μερῶν ἐκείνων εὐρισκόμενα καὶ τῇ Μονῇ ἀνήκοντα μυστήρια, ἐν οἷς ἐπιστατοῦντες συνάζουσι τὰς ἐποδείκας τῶν καὶ πέμπουσιν αὐτὰς εἰς τὴν Μονὴν, ἄλλοι ἐνασχολοῦνται περὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ ἄλλοι τέλος, πρὸ πάντων δὲ οἱ νεώτεροι, μαθητεύουσιν ἐν τῷ ἐν αὐτῇ τῇ Μονῇ καὶ δικλύνῃ αὐτῆς διατηρουμένῃ Ἑλληνικῷ σχολείῳ. Μέγα, λίαν τελεσφόρον διὰ τὰ μέρη, ἐκεῖνα καὶ θεάρεστον ἔργον ἡθέλον πράξει οἱ ἐν αὐτῇ ὁπίως τὸν βίον ἀσκούμενοι πατέρες, ἔάν, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἱερὰν αὐτῶν ἀποστολήν, ἀποφασίσωσιν ἀδελφώνται τοῦ λοιποῦ καὶ ἔξωθεν σπουδαστὰς διδασκαλόμενους καὶ ἐκτετραμένους ἐντὸς τῆς ἱερᾶς Μονῆς δώρεάν, ὅπως μορφωθέντες χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν τάξιν τοῦ Κλήρου, καθ' ὅσον αἱ πρόσοδοι τῆς Μονῆς, ὥς ἐπληροφορήθημεν, εἶσιν ἐπαρκέστατοι, μὴ λησιμοναῦντες ὅτι τὰ Μοναστήρια ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας διασώσαντες ὥς ἄστυλοι καὶ τὴν παιδείαν καὶ τὰ φῶτα μετέδιδον εἰς αὐτῶν ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας. Εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦτο συρρέουσι πανταχόθεν καὶ πάντοτε ἄνθρωποι χάριν προσκυνήσεως, τὴν εἰς ὅμως Ἀυγούστου ἡμέραν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τελουμένης κατ' ἔτος ὡς ἔθος ἐστὶ λαμπρᾶς καὶ μεγάλης πανηγύρεως, βλέπει τις προσκυνητὰς ἐκ πάντε ἐπαρχιῶν ἦτοι τῆς ἐπαρχίας Σερρών, Δράμας, Ζίχνης, Ἐλευθερουπόλεως καὶ Ξάνθης, συνερχομένους αὐτόθι. Νῦν δὲ μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐλευθερουπόλεως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΦΙΛΗΠΠΙΔΗΣ.

ΜΙΑ ΝΥΞ ΜΕΤΑΞΥ ΝΕΚΡΩΝ.

Α'

Δικτὶ ἔχω τὴν κόμην λευκὴν μὲ ἐρωτᾶτε, ἐν ποιαύτῃ ἡλικίᾳ; Ἐπετῆ-
φθητέ ποτε τὴν κρύπτην τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Μιχαὴλ ἐν Βορδιγιάλλαις;
— "Οχι.

— Εἶναι χαμηλὸν ὑπόγειον, ὀκταγώνου ὥς μοι ἐφάνη σχήματος, ἐν ᾧ
τεσσαρακαστὺς νεκρῶν ἀρρένων καὶ θηλέων, κάλλιστα διατηρουμένων ἀνελόγως
τῆς ἡλικίας τῶν, ἀναμένουσιν ἄνευ ἀνυπόμονησίας τὴν Δευτέραν Περουσίαν.

Τοποθετημένοι πλησίον ἀλλήλοις, εὐθεῖς καὶ ἀπαίσιοι, ἵστανται ἐκεῖ ὀρθοὶ
καὶ ὡς καταβεβλημένοι ὑπὸ κόπῳ στηρίζονται ἐπὶ τοῦ τοίχου.

"Αν ἀνηρτᾷτο ἐπιτόριος λυχνίς ἐν τῷ ὑπογείῳ, τὸ ἀπατέλεσμα τῆς πεν-
θίμου ταύτης συνελεύσεως τοποθετημένης ἐν σχήματι πετάλου θὰ ἦτο προ-
μερὴν. Ἐκαστον τῶν πτωμάτων τούτων φαίνεται ὅτι κλίνει περιέργως τὴν

κεφαλήν πρὸς τὰ ἔμπροσ ἵνα παρατηρήσῃ τι διὰ τῶν δύο βαθειῶν ὁπῶν, ὧν τὰ πέριξ κατέφαγον οἱ σκώληκες. Ἦθελέ τις ὑπολάβῃ τὴν συνέλευσιν ταύτην ὡς ἀκαδημίαν νεκρῶν ἢ μᾶλλον ὡς φανταστικόν τι δικαστήριον ἑτοιμον νὰ στήσῃ κατὰ τῶν ζώντων φρικτάς δίκην.

Τὸ ὑπόγειον ἢ ἡ κρύπτη συγκοινωνεῖ πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα διὰ τῆς θύρας καὶ μόνης. Ἀναπνέει τις δ' ἐν αὐτῷ βαρεῖαν ἀτμόσφαιραν πλήρη πυκνῶν μισματίων.

Τὸ ἔδαφος τοῦ ὑπογείου ἀποτελεῖται ἐξ ἱκανῶν μέτρων κόνεως ἀνθρωπίνης καὶ ὀστέων διαλελυμένων.

Ὁ θάνατος περικυκλοῖ τὸν ἄνθρωπον πανταχέθεν.

Β'

Ὅτε εἶχε καταστραφῇ τὸ κοιμητήριον, ὅπερ ἐπὶ μακρὸν χρόνον περιεκύκλου τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μιχαήλ, ἀνευρέθη ἀριθμὸς μέγας τάφων, ὧν οἱ κάτοικοι εἶχον ἀντιστῆ εἰς τὴν διάλυσιν.

Ἡ ἀποσύνθεσις δὲν ἐγένετο ἕνεκα τῆς φύσεως τῆς γῆς ἐν ἣ εἶχον ταφῇ. Ἡ φύσις δ' αὐτὴ τοὺς ἐβαλσάμωσεν ὠραιότατα, καὶ μετὰ τρεῖς τέσσαρας ἔσως καὶ ἐξ αἰῶνας ἀπέδωκεν ἀκέραια εἰς τοὺς ἀπογόνους τὰ σώματα τῶν προγόνων.

Ἀνευρέθη μεταξὺ τῶν ἄλλων γυνή, ἥς ἡ μεγαλοπρεπὴς ξανθὴ κόμη ἐσώζετο ἀκέραια καὶ στίλβουσα.

Ἡ ἐν τῇ γῇ ἀργίλος εἶχεν ἀποσκληρύνει τὸ δέρμα καὶ τὰ ἐσωτερικὰ ἄγγεῖα τῶν σωμάτων καὶ κατέστητεν αὐτὰ ἀληθεῖς μουρίας, μουρίας ὅμως ἄνευ δερμάτων, ἄνευ ἐπιταφίων σινδόνων, ἄνευ κοσμημάτων ὅποια ἔχουσιν αἱ αἰγυπτιακαί. Τὰ πτώματα ταῦτα ἴσταντο ὀρθία, ὡς εἰ εἶχον ἐνταφιασθῇ μετὰ τῆς ψυχῆς των.

Αἱ ἀπλατῇ γυναικες ἐφώναζον Θαῦμα, ἡ χημεῖα μελετήσασα ἀπέστειλεν ἐκθεσιν, καὶ ἡ Ἀρχὴ ἀπεφάσισε νὰ διατηρήσῃ τὰ ἑκατονταετηρίδας ἀριθμοῦντα λείψανα. Ἐτοποθετήθησαν ἐν συμμετρικῇ τάξει ἐν τῷ ὑπογείῳ τοῦ παλαιοῦ πύργου, ὅπου μέχρι τῆς σήμερον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς κοινῆς περιεργίας καὶ τὰ θύματα τῶν φανταστικῶν διηγήσεων, ἃς περὶ αὐτῶν πλάττει ὁ ὁδηγός.

Γ'

Διέβαινον ἐκ Βορδιγάλλων ὅπου ἔχω πολλοὺς φίλους. Εἷς τούτων ἔμπορος με ὠδήγησεν ἀνὰ τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς πόλεως καὶ ἀναγκαίως καὶ εἰς τὴν κρύπτην τοῦ ἁγίου Μιχαήλ.

Ἦτο Ἰούλιος, ἡ δὲ πόλις ἐφωτίζετο ὑπὸ ὠραίου μεσημβρινοῦ ἡλίου, δίδοντας ἰδιαίτερόν τι εἰς αὐτὴν θέλητρον.

Εἶμεθα τρεῖς· ὁ φίλος μου ἔμπορος, Ἰσπανός τις ξένος τοῦ φίλου μου καὶ ἐγώ. Τὸ ὠρολόγιον δ' ἐσήμαινε πέμπτην ἀκριβῶς ὥραν καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεδείκνυμεν τὰς πέντε ἢ ἐξ βαθμίδας τὰς ἀγούσας εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ φύλακος θυρωροῦ.

Ὁ θυρωρὸς οὗτος ἦν ἐν ἀρμονίᾳ μὲ τὸ θέαμα ὅπερ μετ' ὀλίγον ἐπρόκειτο νὰ ἐκτυλιχθῇ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας· ἦτο παράδοξος ἄνθρωπος χωλαίνων φοβερὰ. Ὁ ἕτερος τῶν ποδῶν του ἦτο τρεῖς ἢ τέσσαρες τοῦλάχιστον δακτύλους μικρότερος τοῦ ἄλλου, οὕτως ὥστε ὅτε μὲν ἵστατο ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἐφάνετο ὑψηλὸς, ὅτε δ' ἐπὶ τοῦ ἑτέρου χαμηλότατος.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Τὸ πρόσωπόν του ἢ μᾶλλον ἡ κεφαλὴ του ἦτο περιεργατάτη. Δὲν γνωρίζω εἰς ποῖαν μάχην εἶχεν ἀπολέσει τὸ δεξιὸν του ὠτίον, ἀλλ' οὕτως ἐντελῶς ὥστε ἐκ τοῦ παλαιοῦ τούτου κοσμήματος ἀπέμεινε μόνον μελανὴ ὀπή, ἐξ ἧς ἐξέφευγον θύσκηνοι τριχῶν φαιῶν καὶ μακρῶν, μακροτάτων. Μάτην προσεπάθησε νὰ καλύψῃ διὰ τῶν τριχῶν του τὴν σπουδαίαν ταύτην ἔλλειψιν· ὁ οὐρανὸς τὸν εἶχε προικίσει μὲ τρίχας τόσοι σκληροὺς καὶ δυσκάμπτους ὥστε οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν ποτε συνήνεσε νὰ στραφῇ πρὸς τὸ οὖς.

Πρὸς μεῖζονα δὲ δυστυχίαν εἶχε μεταξὺ τῶν δύο ὀφθαλμῶν ῥίνα τοσοῦτον ὑπέρογκον καὶ ὑπερβολικὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν προσβλέψῃ χωρὶς νὰ καταληφθῇ ὑπὸ σπασμωδικοῦ γέλωτος.

Ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ χαμηλοῦ ποδὸς ὅτε τὸν ἐπλησιάζαμεν. Μόλις ἔμαθε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μας ἠγέρθη αἴφνης ἐπὶ τοῦ ἑτέρου, καὶ πύξησε τόσοι ἀπροσδοκῆτως καθ' ἡμῖς πάδᾱ, ὥστε κατετρομάξαμεν καὶ οἱ τρεῖς.

— Ἐλθετε κύριοι, εἶπε μὲ φωνὴν βραγχυνὴν βαθυφώνου, ἥτις ἠῤῥαγε τὸ φανταστικὸν τοῦ παραδόξου τούτου προσώπου.

Δ'

Κατέβημεν ἡρέμα τὴν πρὸς τὴν κρύπτην ἀγούσαν κλίμακα.

Δὲν εἶμαι οὔτε δεισιδαιμών οὔτε δειλός. Παῖς ἔτι οὐδέποτε προσεῖχον εἰς τὰς ιστορίας τῶν βρυκολάκων καὶ τῶν μαγισσῶν, ἅς μοι διηγείτο ἡ γραῖα τροφός μου. Ἄνὴρ δὲ γενόμενος εὖρον ὅτι ζεύγος πιστολίων εἶναι τὸ ἄριστον ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς ἀδιακρισίας καὶ τῆς οἰκειότητος τῶν σατανικῶν πνευμάτων.

Εἰσερχόμενος λοιπὸν εἰς τὴν σκοτεινὴν κρύπτην οὐδὲν ἄλλα αἰσθημα εἶχον ἢ τὸ τῆς περιεργίας.

Ὁ φύλαξ μᾶς ἐφώτιζε διὰ κηρίου ὅπερ εἶχε κολλήσει ἐπὶ μακρᾷ σιδηρᾷ ῥάβδῳ, ἡμεῖς δὲ βλέποντες αὐτὸν ἐγελῶμεν διὰ τὸν φόβον ὃν πρότερον μᾶς εἶχε προξενήσει.

Ἐν ταύταις οὐδὲν μὲ ἔκαμε νὰ προΐδω ἅμα τῇ εἰσόδῳ μου, ὅτι θὰ ἐξέλ-

θῶ τόσον ἄλλοιός ἢ ὅτε εἰσῆλθον. Καὶ ὁμῶς μόλις ἐπάτησα τὸν πόδα μου κατελήφθην ὑπὸ ἀπεριγράπτου ἀδιαθεσίας.

Κατ' ἀρχὰς ἡσθάνθην εἰδὼς τι ἀποθαρρύνσεως. Ἡ δριμύτης καὶ ἀηδὴς συνάμα ὁσμὴ ἣτις ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν μου μοι ἐνεποίησεν αἰσθημα ἀποστροφῆς. Οὐχὶ βεβαίως τὸ θέαμα τῶν νεκρῶν ἐπενήργει ἐπ' ἐμοῦ οὕτω παρὰδόξως· οὐδὲν εἰσέτι εἶχον ἰδεῖν, διότι τὸ μονάκριβον κηρίον τοῦ φύλακος ἐφώτιζεν εἰσέτι ἀόριστα καὶ ἀπροσδιόριστα πράγματα.

Μόλις ὅτε ἐπλησίασε τὸ κηρίον τοῦ ἐπὶ μεγάλου τινὸς σκελετοῦ, ἐνόησα τί θὰ ἴδω, καὶ ἤδη χάρις εἰς τὴν σταθερὰν θέλησίν μου κατώρθωσα νὰ ὑπερνικήσω τὴν καταλαβοῦσάν με ἀηδίαν.

Ὁ θυρωρὸς ἤρξατο τὰς ἐξηγήσεις του διὰ φωνῆς βραγγυνῆς καὶ παρὰδόξου, ἣτις βεβαίως τρομάζει ἄνδρας προκατειλημμένους. Ἐκτὸς τούτου ἡ φωνὴ αὕτη συνειθισμένη εἰς τὰς ἐρρίνους ἐκκλησιαστικὰς ψαλμοδίας, ἀντήχει ὑπὸ τὴν στοὰν ταύτην διὰ τρόπου ὅλως πενθίμου.

Εἰκοστὴν ἴσως φορὰν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ παρὰδόξος φύλαξ ἐπανήρχιζε τὸ μονότονον ἔργον του, ὅπερ ὁμῶς ἐξετέλει μετὰ θαυμαστῆς ἀδιαφορίας.

Καὶ ὅτε μὲν ἔθετε τὴν περίφημον λυχνίαν τοῦ ὑπὸ τὴν ῥίνα σκελετοῦ τινος, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς οἰκειότητος ταύτης τῷ ἀπέδιδε διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ θανάτου συνεσταλμένου στόματός του τρομερὸν μειδίαμα, ὅτε δὲ ὡς ἱεραῖς ἐπιθλέπων τὴν λείαν ἴστατο ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ποδὸς καὶ διὰ τοῦ βραχυτέρου ἐδείκνυε σκελετὸν συνεσταλμένον, ἔχοντα τοὺς βραχίονας περιεστραμμένους, τὴν σπονδυλικὴν στήλην κακαρμένην εἰς δύο καὶ τοὺς πόδας μετατοπισμένους καὶ ἔλεγεν ἀπλούστατα· — Τὸν ἔθαψαν ζωντανόν.

Ἐπειτα ἐδείκνυε τὸν ἀχθοφόρον ὅστις ἀπεβίωσε κατασυντριβθεὶς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν λίθων οὓς μετεκόμιζε, τὸν στρατηγὸν τὸν φονευθέντα ἐν μονομαχίᾳ, οὗ τὸ δέρμα ἦτο πράγματι διατετρυπημένον διὰ ξίφους, τὴν οἰκογένειαν ἣτις ἐδηλητηριάσθη φαγοῦσα ἀμανίτας

Ἐδῶ μὲ κατέλαβε πάλιν ἡ ἀδιαθεσία μου. Εἰς τί νὰ τὴν ἀποδώσω; Εἰς ἄλλειψιν ἀέρος; Εἰς τὴν ἐν τῇ κρύπτῃ ἐπικρατοῦσαν δρόσον, ἣτις μὲ ἠνώχλησε μετὰ τὴν ἐν πλήρει ἡλίῳ διελθοῦσαν ἡμέραν;

Ὅποια τέλος καὶ ἂν ἦτο ἡ αἰτία ἡσθάνθην ὅτι κλονοῦμαι. Μὴ ἐπιθυμῶν καὶ δικαίως νὰ παραιμίνω μέχρι τέλους, ἀπεφάσισα νὰ ἀποσυρθῶ· μὴ θέλων ὁμῶς ἀφ' ἑτέρου καὶ νὰ στερήσω τοὺς δύο ἄλλους θεάματος, ὅπερ ἐφαίνετο ὅτι τοὺς διεσκέδαζεν, ἀνήγγειλα τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν φίλον μου ἔμπορον καὶ τῷ εἶπα ὅτι ἀποσύρωμαι καὶ τοὺς περιμένω εἰς τὴν πλατεῖαν.

— Εἶσαι ἀσθενής; εἶπεν ὁ ἐξάίρετος φίλος.

— Ὁχι. Μόνον ἔχω χρεῖαν ἀέρος.

— Μήπως θέλεις νὰ σὲ συνοδεύσω.

— Διόλου.

— Θέλετε, κύριε, νὰ σᾶς φέξω, εἶπεν ὁ φύλαξ.

— Περιττόν, εἶπον· τὸ φῶς τῆς ἡμέρας φαίνεται, μάλιστα τὸς ἀνέλθῃ τὴν τρίτην βαθμίδα τῆς κλίμακος. Μὴ ἐνοχλεῖσθε.

Διηυθύνθην πρὸς τὴν θύραν. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐμέλλον νὰ διαβῶ τὸ κατώφλιον, ἰδρῶς ἀφθονος καὶ παγερὸς ἐκάλυψε τοὺς μὲνιγγάς μου, φοικίαις μὲ κατέλαβεν, ἡ ὀρχαίς μου ἐθαμβώθη, οἱ πόδες μου δὲν ἐβόσταζον τὸ βάρος τοῦ σώματος καὶ ἡσθάνθην ὅτι λιποθυμῶ.

Κατέβαλον μεγάλην προσπάθειαν νὰ φθάσω εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς κλίμακος, διότι ἅμα φθάνων ἐκεῖ θὰ ἐσωζόμην. Ἀλλὰ μόλις ἠδυνήθην μηχανικῶς νὰ λάβω δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν μου τὸ φύλλον τῆς θύρας, ἐνόησα δυστυχῶς ὅτι αὕτη παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ βάρους τοῦ σώματός μου ἐστράφη ἐπὶ τῶν στροφίγγων τῆς καὶ ἐλιπαυόμην.

Ε΄.

Ὅτε ἀνέφξα τοὺς ὀφθαλμοὺς περὶ ἐμὲ τὸ σκότος ἦν τοσοῦτον βαθύ, ὥστε ἐνόμισα ὅτι ἐτυφλώθην καὶ ἐξέβαλον φωνὴν πνιγνράν.

Ἀλλ' ὁ τρόμος μου αὐτός ἦν παροδικός, καὶ εὐθὺς ἀνέφξα τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἀλλὰ δὲν ἐνόουν τί ἔτρεχε καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἐπῆζε τὸ στήθος μου δεινὸς ἐφιάλτης.

Ἀλλ' ὄχι. Ἡσθάνθην ὅτι εἶμαι ἐξυπνος.

Ἡθέλησα νὰ ἐγερθῶ. Ἐστράφην πρὸς ἀριστερά, καὶ αἱ χεῖρές μου αἵτινες ἐζήτουν τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἐδάφους, ἀπήντησαν πράγματα εἰς τὰ ὅποια δὲν εἴξευρον ὑποῖον ὄνομα νὰ δώσω.

Ἦτο ψῦχος, οὐδεμίαν δὲ ἐννοίαν εἶχον τοῦ μέρους ἐν ᾧ εὕρισκόμην. Τὸ σῶμά μου συνῆλθεν ἐκ τῆς λιποθυμίας, ἀλλὰ τὸ πνεῦμά μου ἦτο πάντοτε βαρὺ καὶ βωδόν.

Τέλος ἠγέρθην. Ἐστρεψα τὴν κεφαλὴν πανταχόθεν. Ἀλλ' οὐδὲν διέκρινον. Τὰ πάντα ἦσαν κατὰμαυρα. Ἦν τὸ σκότος τῆς ἀδύσσου. Ἡσθάνθην τὴν αἰωνίαν νύκτα, καὶ εἶπον κατ' ἐμχυτόν· Ὅποῖον μαρτύριον!

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ μνήμη μου ἐπανῆλθεν. Ἀνεμνήσθην τὰ πάντα. Τὴν κατὰδασιν εἰς τὴν κρύπτην, τὴν ἀδιαθεσίαν μου, τὴν σπουδὴν μεθ' ἧς ἠθέλησα νὰ ἐξέλθω. Ἀνεμνήσθην ὅτι ἐκρατήθην ἀπὸ τῆς θύρας. Ἐπειτα, οὐδὲν πλέον.

Ποῦ ἤμην;

Κατὰ τύχην προῦχώρησα βήματά τινὰ ἐκτείνων τοὺς βραχίονας. Ἡρξάμην ὑποπτεύων τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ὁμολογήσω εἰς ἐμαυτὸν τὸ τί ἐσκεπτόμην. Τὸ ἐδάφος ἐφ' οὗ προῦχώρουν ἦν ἐλαστικὸν ὥσει ἀπετελεῖτο ἐκ φυτικῶν λιπασμάτων. Τῇ δὲ κακειῖσε δὲ ὁ πός μου ἀπῆντα ἀντικείμενα ἅτινα ἐβυθίζοντο ὑπὸ τοὺς πόδας μου ἐν πυκνοτάτῃ κόνει.

Ἡσθάνθην τότε ὁσμὴν ἀποθαφρυντικὴν κρέατος ἄρνιθος, ἀλλὰ τὰς πρώτας

στιγμὰς δὲν ἐπρόσεξα, ἐβιάδιζον δ' ἐμπρὸς ἔχων τὰς χεῖρας ἀνυπετάκτους.

Αἶφνης ἐστάθην. Ἡ χεὶρ μου ἀπῆντησεν ἀνθρώπινον κρανίον καὶ κατὰ σύμπτωσιν ὁ λιχανὸς μου εἰσῆλθεν ἐν τῇ κοιλότητι ἐσβεσμένου ὀφθαλμοῦ. Πέθανον καὶ ἐμάντευσα καὶ ὀπισθοχώρησα δύο τρία βήματα.

Ἐγνώριζον τώρα καλὰ ποῦ ἦμην. Ὡστε δὲν ἔπρεπε νὰ φοβῶμαι, ἀφοῦ ἄλλως δὲν ἐπίστευον οὔτε τὰ φαντάσματα, οὔτε τοὺς διαβόλους, οὔτε τοὺς βρυκόλακας, οὔτε ἔβην τὴν γελοῖαν μυθολογίαν τῶν τροφῶν καὶ τῶν χωρικῶν.

Ἦμην μόνος ἐν τῇ κρύπτῃ ἐν συντροφίᾳ τεσσαράκοντα ρουμιῶν. Καὶ ἕκαστον ἂν ἦσαν ἡ κἀμμία, εἰς ἐμὲ θὰ ἦτο τὸ αὐτό.

Βαθμῆδὸν τὸ πνεῦμά μου ἐκαθάρισθη καὶ πᾶν σύμπτωμα φόβου ἢ ἀηδίας ἐξέλιπεν. Ἐνόησα δ' εὐθὺς τί μοι συνέβη. Ὅταν ἔλαβον τὴν θύραν διὰ τῶν χειρῶν μου, τὸ σῶμά μου ἔπεσε πρὸς ἀριστερά, ἦτοι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς κρύπτῃς τὸ φύλλον δὲ τῆς θύρας περιστραφέν με ἐκρυψε μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ τοίχου, οὕτως ὥστε ὁ φίλος μου καὶ ὁ φύλαξ ἀπερχόμενοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ με ἴδωσιν.

Ὁ φύλαξ θὰ ἐξῆλθεν ὁ τελευταῖος, ἔσυρε τὴν θύραν καὶ τὴν ἐκλείσε διὰ τῆς κλειδῆς χωρὶς νὰ ὑποπτεύσῃ τί εἶχε συμβῇ.

Καὶ ἰδοὺ πῶς εὐρισκόμην αἰχμάλωτος ἐν τῇ νεκρικῇ κρύπτῃ, τίς αἶδε ἐν ποίᾳ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς καὶ ἐν συντροφίᾳ σεβαστῆς ὁμηγύρεως νεκρῶν.

Ἐμειδίασα σκερθεὶς τὴν παράδοξον θέσιν μου. Ἦμην δὲ τόσον κύριος ἐμαυτοῦ, ὥστε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἠθέλησα νὰ λάβω ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ τί ἦσθαινόμην ἵνα το διηγηθῶ εἰς τοὺς φίλους μου, καθότι οὐδόλως ἀμφέβαλλον ὅτι ἅμα τῇ προσκλήτῃ μου ὁ φύλαξ ἤθελε σπεύσει.

Ἦθελον εὐθὺς μάλιστα προσκαλέσει τὸν φύλακα ἂν μὴ ἐσκεπτόμην ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον νὰ ἀπολαύσω λεπτὰ τινα ἔτι τὸ περίεργον τοῦτο συμβάν, ὅπερ δὲν ἦτο διόλου κοινόν.

Καὶ ἐβηματίσα δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Νομίζω μάλιστα ὅτι ἀπέτεινα καὶ τὸν λόγον πρὸς τοὺς σιωπηλοὺς συντρόφους μου ἢ καὶ ὅτι τοῖς ἀπηύθυνα προσλαλιάν.

Ἐνθυμοῦμαι καλῶς ὅμως ὅτι ἐκ καρδίας ἤθελον εὐχαριστήσῃ τὸ φάντασμα ὅπερ αἶφνης ἤθελε φωτίσει τὴν εἰρηκτάν μου, διότι τὰ τρομερὰ σκότος ἐν ᾧ ἐκινούμην μὲ ἔκαμνε νὰ ὑποφέρω φρικτὰ. Τὸ ἠσθαινόμην, οὕτως εἰπεῖν, πιέζον τοὺς ὤμους μου.

Τοῦτο μὲ κατέπεισε νὰ καλέσω βοήθειαν. Ἐδίπλωσα τὴν χεῖρά μου πρὸς τὸ στόμα μου καὶ ἤρχισα νὰ φωνάζω δι' ἄλλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων μου.

— Αἶ! φύλαξ! Ἐδῶ, ἐδῶ!

Πρέπει νὰ ἐφώναξα πολὺ δυνατὰ, διότι ἡ ἡχώ ἦν μοι ἐξαπέστειλαν αἰστοαὶ ἦν τρομερὰ καὶ ἐφοβήθητι μήπως ἐξύπνισε δύο τρεῖς νεκρούς.

Ἦμην εὐθυμὸς, ὀλίγον νευρικός ἀλλ' εὐθυμότατος.

Ὁ φύλαξ ὅσον οὐπὼ ἤρχετο. Ἀπηγεῖτο βεβιαίως καιρὸς νὰ ἐγερθῇ τῆς

κλίνης, νὰ ἐνδύθῃ καὶ νὰ κατέλθῃ ὅπως μ' ἀπελευθερώσῃ. Ἐν τούτοις ἵνα μὴ χάσω τὴν ὑπομονήν μου ἤρχισα νὰ περιπατῶ κάμνων μόλις τρία βήματα ἔμπρὸς καὶ τρία ὀπίσω, διότι μεθ' ὅλον τὸ θάρρος μου καὶ τὴν φιλοσοφίαν μου δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἔλθω εἰς συνάφειαν μὲ τοὺς σκελετοὺς.

Σ'

Ἄλλ' ὁ θυρωρὸς δὲν ἤρχετο.

Ἡ θύρα εἶναι παχεῖα ἐσκέφθην αἱ στοᾶς αὗται φυλακίζουν τὴν φωνήν συγχρόνως μετὰ τοῦ σώματος· ὁ φύλαξ δὲν θὰ μὲ ἤκουσεν. Ἐπειτα βεβηλῶς θὰ κοιμᾶται. Πρέπει νὰ κάμω θόρυβον καὶ πολὺν μάλιστα, ὥστε νὰ ἐξυπνίσω ἕνα ξεπαρμένον ὅστις ἔχει ἐν μόνον ὥτιον καὶ ἴσως κοιμᾶται ἐπάνω εἰς αὐτά. Ἄς κτυπήσω δυνατὰ τὴν θύραν.

Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ εὗρω τὴν κατηραμένην αὐτὴν θύραν, καὶ σὰς ἐρκίζομαι ὅτι μεγάλη δυσκολία ἐχρειάζετο πρὸς τοῦτο. Ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ· νὰ βυθίσω κατ' εὐθείαν ἔμπρὸς, καὶ ὅμω εὗρων τὸν τοῖχον καὶ τὸν ἀκολουθήσω μέχρι τοῦ ὀρισμένου σημείου, ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ νεκροὶ ἦσαν ἐστηριγμένοι ἐπὶ τοῦ τοίχου τούτου, καὶ μοι ἦτο ἀδύνατον νὰ τον ἐγγίσω χωρὶς νὰ προσπαύσω ἢ νὰ ἀνατρέψω ἴσως πτώμα τι. Τίς οἶδε μάλιστα μήπως τὸ πρόσωπόν μου ἤρχετο εἰς ἄμεσον συνάφειαν πρὸς τὴν σκληρὰν ἐπιφάνειάν τινος τῶν μουμιῶν τούτων, καὶ μήπως τὸ στόμαί μου—φρίσσω ἀκόμη—ἀκουσίως ἐφίλει τὸ ἀπνηρχιωθὲν πρόσωπον τοῦ ἀχθοφόρου ἢ τὴν παρειὰν τῆς δηλητηριασθείσης διὰ τῶν ἀμανιτῶν κυρίας. Ταῦτα μ' ἐτάραττον.

Προσπαθῆσαι λοιπὸν νὰ εὗρω τὴν θύραν εὐθὺς, ἀλλὰ μετὰ τέσσαρας ἢ πέντε ἀποπειρὰς ἀπέτυχον. Ἐκάστοτε προσέκοπτον πρὸς τινὰς τῶν ἀκινήτων τούτων πλαγγόνων.

Τοῦτο μ' ἐτάραξε· τὰ νεῦρά μου ἀνεστατώθησαν. Αἶφνης μοὶ ἐφάνη ὅτι ἤκουσα ἀσυνήθην τινὰ ἤχον ἐν τῇ βαθεῖα ἐκείνῃ σιγῇ. Ἐπέτεινα τὴν προσοχήν· ἦσαν οἱ σφυγμοὶ τοῦ αἵματος οἵτινες ἀντήχουν εἰς τὴν κεφαλὴν μου ὡς ὑπόκωφα καὶ βεβιασμένα κτυπήματα σφυρίου.

Ἐμειδίασα ἐκ νέου. Ἐπιθυμῶν μάλιστα νὰ πνίξω τὸν θόρυβον τοῦτον ἐκάγχασα. Ἡ ἡχὸ τῆς στοᾶς μοὶ ἐξαπέστειλε τὸν καγχασμὸν μου παράδοξον καὶ ἀλλόκοτον.

— Ἀ, ἐπικνέλασον, εἰμαι ζῶον· διότι ὁ γέλως μου μ' ἐφόδισεν ὀλίγον. Πρέπει νὰ φύγω ἐντεῦθεν διὰ παντὸς μέσου καὶ ἂν ἐπράξειτο νὰ ρίψω κατὰ γῆς τὰ ἀξιοσέβαστα ταῦτα λείψανα ὡς χαρτίνους πετεινοὺς. Θέλω νὰ εὗρω τὴν θύραν.

Ἐβιάσασα ἀποφασιστικῶς ἔμπρὸς. Ἐφθασα εἰς τὸν τοῖχον, ἀπώθησα μετώπῃ, χεῖρας, ὤμους, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὀπισθεχωρήσω. Ἀφρόδες δὲ καὶ ἀπηνῆς ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου ἀριστερὰ χωρὶς διόλου νὰ με ἀνησυχώσιν οἱ

πριγκοὶ τῶν πτωμάτων, ἅτινα ἔτριζον ὑπὸ τοὺς πόδας μου ὡσεὶ διχμαρτυρούμενα κατὰ τῆς διαγωγῆς μου.

Εἰς πόσῃν ὥραν διέτρεξα τὰ ὀλίγα μέτρα, ἅτινα μ' ἐχώριζον ἀπὸ τῆς θύρας; Ἄγνοῶ. Τοῦτο μόνον γινώσκω ὅτι τὸ ταξείδιον τοῦτο ὑπῆρξε κοπιωδέστατον. Ἡ χεὶρ μου δὲν κατέλειπε τὸν ὑγρὸν τοῖχον. Ὁ πούς μου ἀπώθει ἐνίοτε ἐμπόδια, ὧν ἐμάντευον τὴν φρίκην. Αἰς ἐβόδιον ἐπὶ τινος πράγματος καὶ, ὡς τῆς βεβηλώσεως! συνετρίβη ὑπὸ τοὺς πόδας μου. Ἦν πτώμα!

Ἡ ὀργὴ τότε ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν μου καὶ παντὶ τρόπῳ ἀπαπειράθην νὰ τελειώσω τὸ παραταθὲν ἤδη σχέδιόν μου. Ἐσπευσα καὶ τέλος ἤγγισα μέρος τοίχου ἐφ' οὗ οὐδὲν ἦτο. Τὰ γόνατά μου ἀπήντησαν ἐν κλίσιμα, ἔπειτα δεύτερον, ἅτινα δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω διατί εὐρίσκοντο ἐκεῖ καὶ τέλος ἠσθάνθην ὑπὸ τὰς χεῖράς μου τὴν θύραν.

Εὐθὺς ἤρχισα κτυπῶν διὰ τῆς πυγμῆς μου πάσῃ δυνάμει, καὶ φωνάζων ὡς παράφρων.

Ἐδῶ! ἐδῶ!

Ἀφοῦ ἔκαμα τοσοῦτον θόρυβον ὥστε καθὼς ἐνόμιζον στρατὸς ὁλόκληρος ἠδύνατο ν' ἀφυπνισθῇ, ἡσύχασα ἐπὶ μίαν στιγμὴν. Οὐδὲν ἐκινήθη ἀνωθὲν μου ἢ μᾶλλον οὐδένα ἤκουσα θόρυβον ὑποδηλοῦντά μοι ὅτι ἔρχεται τις πρὸς ἐμέ.

Δυσάρεστος ιδέα τότε διήλθε τὸν νοῦν μου.

"Ἄν κατὰ τύχην ὁ φύλαξ δὲν διέμενε ἐν τῷ πύργῳ!

Ἄλλ' ἡ σκέψις αὕτη μοὶ ἐφάνη ἀπίθανος. Ἐξηκολούθουν λοιπὸν κτυπῶν, φωνάζων, τέλος ἤρχισα βλασφημιῶν καὶ ἐκβόλλων ἀληθεῖς μυκηθμούς. Εἶχον ἀπελπισθῇ.

Τίποτε, καὶ τότε τίποτε. Ἡ κλίμαξ ἔμενε βωδὴ. Φαίνεται ἢ ὅτι ψυχὴ δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ πύργῳ, ἢ ὅτι δὲν ἤκουον. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ τελευταῖον θὰ ἦτο πιθανότερον, διότι τὰ ἐπὶ τῆς θύρας γρονθοκοπήματά μου ἀσθενέστατον θὰ ἐποίουν θόρυβον, αἱ δὲ φωναί μου ἔσως δὲν θὰ διέβαινον τὸ κατώφλιον.

Πρέπει, ἐσκέφθην νὰ κτυπήσω δι' ἰσχυροτέρου τινὸς πράγματος, ὅπερ νὰ συνταράξῃ τὴν ξυλίνην θύραν.

Ἀλλὰ διὰ τίνος; διὰ σφυρίου; Καὶ ποῦ νὰ το εὔρω; Ἰδέα ἀπαισία μ' ἐπῆλθε. Περὶ ἐμέ, ἐν τῷ σκότει, ὑπῆρχον τόσα ἀνθρώπινα ὄσῃ. Ἄς λάβω, εἶπον, μίαν κνήμην, ἓνα βραχίονα καὶ ἄς κτυπήσω δι' αὐτῶν μεχρὶ τοῦ ἢ ἔλθωσι νὰ μ' ἀνοίξωσιν ἢ θραυσθῶσιν.

Ὅχι, ὄχι. Οὐδέποτε.

Ἀλλὰ τί ποιητέον;

Ζ'

Αἰφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀποθαρρύνσεώς μου, ἐνθυμήθην ὅτι ἔχω ἐπάνω μου φῶς.

— Ποῦ εἶχον λοιπὸν τὴν κροκλήν; Ἀνέκραξα ἐρευνῶν τὰ θυλάκιά μου μετὰ σπουδῆς.

Ἐπειτα ἔσκαψ ἐκ τοῦ θυλακίου μου μικρὰν θήκην ἐκ τῶν γνωστῶν ἐκεῖνων κηρίων φωσφορικῶν πυρείων.

Ἐσκάψα ἐν τῶν μικρῶν κηρίων ἐπὶ τοῦ ὑαλοχάρτου τῆς θήκης. Εὐθὺς ἀνέλαμψε φῶς. Εἶδον περὶ ἐμὲ τινὰ τῶν ἀπεξυχρμένιων ἐκεῖνων σωμάτων ἐν συντροφίᾳ τῶν ὁποίων εὐρισκόμεν ἦν τίς εἶδε πρὸ πόσου χρόνου, καὶ σὰς βεβαιῶσθαι ἐσχάτην ὑπερβαλλόντως διότι ἀνεύρον τὴν χρῆσιν τῶν ὀμμάτων μου.

Ἀλλὰ δὲν εἶχον καιρὸν νὰ σκεφθῶ πολὺ. Ὁ μικρὸς μου φανὸς ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ὀλίγα μόνον δευτερόλεπτα καὶ εἶδον ὅτι δυστυχῶς τρία ἀκόμη κηρία εἶχεν ἡ θήκη.

Ἐλαβὼν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὸν πῖλόν μου ὅστις εἶχε πέσει ὅτε ἐλιποθύμησα καὶ περετῆρησα τὰς δύο χονδρεῖδας καθέδρας ἐφ' ὧν εἶχον πρότερον προσκόμεν.

— Ἴδού ὅ,τι ἐζήτουν, εἶπον ρίπτων εἰς τοὺς πόδας μου τὸ σβεσθὲν ἤδη κηρίον.

Καὶ λαβὼν τὴν μίαν καθέδραν τὴν ἐζήρθωσα καὶ ἀφοῦ ἔρριψα πᾶν τὸ μὴ ἀναγκαιοῦν μοι, δι' ἐνὸς τῶν δύο χονδρῶν ξυλίνων ἐρεισμάτων ἤρχισα κτυπῶν τὴν θύραν, ἀλλὰ μετὰ τόσης δυνάμεως καὶ μανίας, ὥστε εἶχον πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ἂν τις ζῶν εὕρισκετο ἐν τῷ πύργῳ, θὰ ἔσπευδε νὰ μ' ἀνοίξῃ.

Μάτην! τὸ ξύλινον ἐρεισμα τῆς καθέδρας ἐθραύσθη εἰς τεμάχια, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ζωῆς ἐφάνη ἄνωθέν μου.

Ἡ ὀργή μου ἐπηυξήθη μέχρι παροξυσμοῦ καὶ συνέλαβον τὴν παρόβολαν ιδεάν ὅπως διὰ τῶν ὑπολειμμάτων τῆς καθέδρας πυρπολήσω τὴν θύραν καὶ ἐκ φύγῳ διὰ τῆς πυρκαϊᾶς.

Ἐλαβὼν λοιπὸν τὸ ἄχυρον τῆς καθέδρας καὶ ἄνωθεν ἐτοποθέτησα τὰ ξύλα αὐτῆς, ἤναψα τὸ τελευταῖόν μου πυρεῖον—τὰ δύο ἄλλα εἶχον καταναλώσει πρὶν—καὶ μετέδωκα τὸ πῦρ. Φλόξ χαρμόσυτος ἀνέτειλεν αἰφνης ἐν τῇ σκοτεινῇ κρύπτῃ.

Μαὶ ἐφάνη ὅτι οἱ νεκροὶ προὐχώρησαν ἐν βῆμα πρὸς τὴν φλόγα νὰ θερμάνωσι τὰ πρὸ πολλοῦ ἀποκρωθέντα μέλη των.

Ἀλλὰ μετὰ τῆς φλογὸς ἀνυψοῦτο πρὸς τὴν στοάν καὶ πυκνὸς καπνός. Ἐνόησα εὐθὺς ὅτι ὁ καπνὸς θὰ μὲ ἐπνιγε καὶ ὅτι ἡ θύρα δὲν ἦτο τόσον εὐκόλῳ νὰ καῇ. Ἐπήδησα ἐπὶ τῆς φλογὸς καὶ διὰ τῶν ποδῶν μου τὴν ἔσβεσα. Ἦτο καιρὸς, διότι ὀλίγα λεπτά ἀργότερα ἡ κρύπτῃ θὰ ἦτο ἀκατοίκητος.

Ἐν τούτοις ἔπεσον ἐκ νέου εἰς νύκτα βαθυτάτην καὶ σκοτεινὴν. Πᾶσα ἐλπίς νὰ φύγῳ ἐκεῖθεν πρὸ τῆς πρωίας τῆς ἐπαύριον ἀπέπτη καὶ ἤμην καταδεδικασμένος νὰ διέλθω τὴν νύκτα—νύκτα μακράν—μεταξὺ τῶν ἀρχαίων κατοίκων τοῦ νεκροταφείου τοῦ ἁγίου Μιχαήλ.

Πράγμα παράδοξον. Ἀμα λαβὼν τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡσύχατα ἐντε-

λῶς, ἡ ὁργὴ μου ἐκόπασε καὶ ἀπέβλεπον πρὸς τὴν κατάστασίν μου ἂν μὴ μετ' εὐθυμίας, ἀλλὰ τοῦλάχιστον μετ' ἀδιαφορίας.

— Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, εἶπον, πρόκειται μόνον νὰ διέλθω κακὴν νύκτα. Ἀλλ' ἀφοῦ ἄλλως δὲν γίνεται, ὥς λάβω τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῆς καλῆς τοῦ ἐπόψεως. Βέβαιον εἶναι ὅτι οὐδεὶς θὰ κατέλθῃ ἐδῶ. Ἡ κρύπτη εἶναι δροσερὰ λίαν καὶ εὐχάριστος ὡς πρὸς τὴν ὥραν τυχύτην τοῦ ἔτους. Ἐκ τῶν δύο καθεδρῶν ἡ μία μου μένει, καὶ ἄνευ ἀμφιστολίας ὅπως εἶμαι κατὰκοπος καὶ μετὰ τόσας συγκινήσεις θὰ κοιμηθῶ ἡσυχῶς ἕως αὔριον τὸ πρῶν.

Δὲν θέλω νὰ προσποιηθῶ τὸν ἀνδρεῖον, κατὰ βάθος ὁμῶς δὲν ἤμην τόσο ἀδιάφορος ὅσον ἠθελον νὰ πείσω ἐμαυτόν. Νὰ διέλθω τὴν νύκτα μετὰ σκελετῶν καὶ νὰ κοιμηθῶ τινὰς ὥρας μετ' ἐκείνων οἵτινες οὐδέποτε θὰ ἐξυπνήσωσι δὲν μοι ἐφάνετο πολὺ εὐχάριστον. Καὶ οἱ πλέον δειλοὶ θὰ ἦσαν τῆς γνώμης μου, ὅπωςδ' ἥποτε ὁμῶς οὔτε ἔντρομος ἤμην οὔτε ἀνήσυχος.

Ἐλαβὼν τὸ καθίσμα καὶ ἐκάθησα ἐν τῷ μέσῳ τῆς κρύπτης. Δὲν ἔμεινα ὁμῶς πολὺ διότι ἐνόησα ὅτι θὰ μοι ἦτο δύσκολον νὰ κοιμηθῶ ἂν δὲν ἐστήριζόμην πού.

Ἐπκνήληθον λοιπὸν μετὰ τοῦ καθίσματος πρὸς τὴν θύραν. Ἐθεσα τὸν πῆλόν μου κατὰ γῆς πλησίον μου, καὶ ἔπειτα ἀφοῦ κατώρθωσα νὰ πλησιάσω τὴν καθέδραν ὥστε νὰ κολλήσῃ ἐπὶ τῆς θύρας, ἐστήριξα καὶ τὴν κεφαλὴν μου.

Ἦσα συγκίνησις μὲ εἶχεν ἀφήσει. Εἶχον λάβει ἤδη τὴν ἀπόφασίν μου. Μοῦ ἦλθε μάλιστα ἡ ἰδέα νὰ εὐχηθῶ τὴν καλὴν νύκτα εἰς τοὺς συντρόφους μου, ὅπερ καὶ ἔπραξα γεγωννίᾳ τῇ φωνῇ καὶ λίαν εὐθύμως· ἔπειτα ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἔχων δεξιόθεν μὲν δύο συζύγους τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, ἀριστερόθεν δὲ γραῖαν ἣτις εἶχε μείνει τρικλῶσις τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη ἐν τῇ γῇ καὶ τῆς ὁποίας ὁμῶς διετηροῦντο εἰσέτι αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς.

Η'

Ἀκίνητος, τὰς κνήμας ἔχων ἐκτεταμέναις καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν πλευρῶν περιέμενον τὸν ὕπνον. Δυστυχῶς ἤμην ἀκόμη ὑπὸ τὴν νευρικὴν ἐπήρειαν τῶν γενομένων καὶ ἡσθάνομην τοὺς δακτύλους μου νευρικῶς συσπλεγμένους καὶ τὰ χεῖλη μου διαστελλόμενα ὑπὸ μορφασμῶν.

Συνεκέντρωσα τότε ὅλην τὴν προσοχήν μου πρὸς τὴν ὁρεξίν ἣν εἶχον νὰ κοιμηθῶ. Καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἐν τῇ κρύπτῃ ἐπικρατοῦσα ὁρῶσις μὲ ἡσύχασεν. Ἡ νάρκωσις ἐπῆρχετο καὶ ὁ ὕπνος μετ' αὐτῆς. Οὐδεμίαν σκέψιν διήρχετο τοῦ νοῦς μου. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μόνον, μία λέξις ἢ δυσδιάκριτος μορφὴ διήρχετο πρὸ τῶν κεκλεισμένων ὀφθαλμῶν μου ἀόριστος καὶ ἐν νεφελώδει ἀτμοσφαίρᾳ. Τὰ πάντα ἀνεπαύοντο τὸ τε σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ.

Τόσον καλὰ ἡσθάνομην καὶ τόσην εὐχαρίστησιν εἶχον ἐπὶ τούτῳ, ὥστε

ἤθελον νὰ συστείλω τὰ μέλη μου καὶ νὰ συσπειρωθῶ. Τοῦτο διέλυσε τὸ θέλημά μου.

Σκοτεινὴ ἰδέα ἀνήφθη ἐν τῷ μυελῷ μου. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἔμειν καὶ τῶν περικυκλούντων με ὄντων. Ἐδίωξα τὴν ἰδέαν ταύτην. Ἡ ἡσυχία ἐπανῆλθεν ἀλλ' ὄχι ἐπὶ πολὺ.

Ἐν τούτοις ἀπεκοιμήθην πρῶτον ὅτε ἡ σκιαγραφία τοῦ ὑψηλοῦ φύλακος διήλθε τὸ πρῶτόν μου ὄνειρον. Τὸν εἶδον ὑποσκάζοντα περιπατοῦντα ἄνω καὶ κάτω· ἦλθε πρὸς με, μὲ ἔλαβε διὰ τῆς χειρὸς καὶ μὲ ὤθησεν εἰς σκοτεινὴν κλίμακα. Ἐξύπνησα.

Ἀναμφισβόλως δὲν ἦν εὐκόλουν νὰ λησμονήσω τὰ περὶ ἐμέ. Δὲν ἀπεθάρρυνθην ὁμῶς. Ἀπόφασιν ἔχων νὰ μὴ κινηθῶ πλέον, ἐβιάσθην νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούςς τῆς ψυχῆς μου συγχρόνως καὶ τοῦ σώματος.

Ἀλλὰ τότε, μακρὰν, ἐν τῷ βάθει τῆς κρύπτῃς, εἶδον ἀνακύπτοντα μικρὸν σκελετὸν ὅστις ἤρξατο περιπατῶν καὶ βαθμηδὸν μεγεθυνόμενος ἕως οὗ ἐγένετο γίγας. Ἦρχετο πρὸς με μετὰ τὴν ἀπαρμιλλοῦ ταχύτητος τῶν ὀνείρων. Ἦμην εἰς τὸν δρόμον του καὶ βεβαίως διερχόμενος θά με κατεσύντριβεν. Ἀκουσίως ἐκινήθην καὶ ἀνέωξα τοὺς ὀφθαλμούςς· ἐξυπνήσας πάλιν ἐντελῶς τὴν φορὰν ταύτην ἐγενόμην μανιώδης.

Μετακινήθην, ἥλλαξα τὴν θέσιν τῶν ποδῶν μου ἐστύρωσα τὰς χεῖράς μου, ἐκάλυψα διὰ τούτων τοὺς ὀφθαλμούςς μου καὶ ἐποίησα νέαν πρὸς ὕπνον ἀπόπειραν.

Μάτην.

Αἶσθησις ἤκουσα καὶ τι πλησίον μου, θόρυβόν τινα δυσδιάκριτον, ἔπειτα τριγμὸν. Ἠγέρθην, ἔτεινα τὸ οὖς ὀλίγον τεταραγμένος.

— Ἐπὶ τέλους, ἐσκέφθην, δυνατόν νὰ συμβῶσι περίεργά τινα φαινόμενα. Ὁ χρόνος ἐπιτελεῖ τὸ ἔργον του. Τὰ ὅσα ἐκτείνονται βραδέως μετὰ τόσους αἰῶνας. Τοῦτο δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ κοιμηθῶ. Ὅποιον νύξ!

Καταπεπονημένος ἐστήριξα τοὺς ἀγκῶνάς μου ἐπὶ τῶν γονάτων, καὶ τὸν πῶγονα ἐπὶ τῶν χειρῶν μου καὶ ἐσκεπτόμην ἔχων τοὺς ὀφθαλμούςς ἀνοιχτούς.

Δὲν εἰξεύρω ἂν τότε τὰ ὥτά μου ἐδόμδησαν, εἶμαι ὁμῶς βέβαιος ὅτι ἤκουσα θόρυβον. Ἐστρεψα τοὺς ὀφθαλμούςς μου πέριξ καὶ ἠσθάνθην οὐχὶ ἀκριβῶς φόβον ἀλλὰ παρόμοιον τι.

Ἐμπροσθέν μου καὶ ἐν τῷ πυκνῷ σκότει τῆς κρύπτῃς, εἶδον περιπταμένας λεπτὰς γραμμὰς ἐρυθροῦ χρώματος, πρασίνου ἀνοιχτοῦ καὶ λευκοῦ ζωηροῦ. Τὰ χρώματα ταῦτα ἀνemiγνύοντο ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν ἀποτελοῦντα μυρία παράδοξα σχήματα ἐξαφανιζόμενα καὶ ἀναγεύμενα ἀνευ διακοπῆς.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο μοὶ ἦτο γνωστόν. Πάντες τὸ ἐδοκίμασαν. Ἐν τούτοις μοὶ προῤῥένησε φρικίασιν καὶ αἱ παλάμαι τῶν χειρῶν μου ἤρξαντο θερμαινόμεναι.

Ἐκλείσα τοὺς ὀφθαλμούςς. Ἄλλο τότε θέαμα. Ἀντὶ τῶν κεχρωματισμέ-

των γραμμών, ως ήθελαν να αποφύγω, έγιννήθησαν πρόσκαιρα παράδοξα και φανταστικά. Τὰ μὲν μὲ ἐχσιόετων βαθέως ὑποκλίνοντα, τὰ δὲ μὲ ἠπείλουν καὶ ἡ μορφή των διεστέλλετο εἰς φρικώδεις μορφασμούς.

Ἦκουσα ἐκ νέου θόρυβον πλησίον μου, ἀλλὰ πολὺ πλησίον μου ὡς ἐάν ἐτριξέ τις τὰ κόκκαλα τῶν χειρῶν του παρὰ τὸ αὖς μου, καὶ τότε πρώτην φοράν μοι ἦλθεν ιδέα παράλογος. Ἐσκέφθην δηλ. ὅτι ἴσως ἤκουον πράγματα συμβαίνοντα πέραν τοῦ βίου τούτου καὶ ὅτι περὶ ἐμὲ ἐκινεῖντο αἱ ψυχαὶ αἰτνες ἀνεζήτουν τὰ ἐκεῖ τοποθετημένα πτώματα.

Ἐν τούτοις, προησθάνθην τὸν κίνδυνον. Θέλων δὲ νὰ καταστρέψω τὴν νευρικήν κατάρτασιν ἐν ἣ εὐρισκόμην ἠγέρθην καὶ ἐδημάτισα.

Ἦδονάμην ἐλευθέρως νὰ κινῶμαι. Εἰς τὰ φαντάσματα βεβαίως οὐδὲ τώρα ἐπίστευον, ὅπως οὐδὲ ἄλλοτε ποτε, ἀλλ' εἶχον συνείδησιν ὅτι ὑπὸ τὸ τρομερὸν σκότος καὶ τὴν καταπληκτικὴν σιγὴν ἐν ἣ εὐρισκόμην, τὸ παραμικρὸν ἠδύνατο νὰ με φοβίσῃ καὶ νὰ με κάμῃ νὰ χάσω καὶ θάρρος καὶ κρίσιν.

Μοι ἐφάνετο βέβαιον ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν δὲν θὰ ἦμην πλέον κύριος ἐμαυτοῦ. Ἦμην βέβαιος ὅτι οὐδὲν εἶχον νὰ φοβηθῶ παρὰ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων νεκρῶν, οἵτινες μὲ περιεκύκλουν, οὐδόπως ἀμφέβαλλον ὅτι ἔμενον ἐκεῖ ἀκίνητος καὶ θὰ ἔμενον αἰωνίως· ἀλλ' ὁμως ἐνόησα ὅτι ἕνεκα τῆς νευρικῆς μου καταστάσεως δὲν ἦτο παράδοξον νὰ νομίσω ὅτι τοὺς βλέπω ἐγειρομένους, βαδίζοντας πρὸς με, περικυκλοῦντάς με καὶ τίς εἶδε παρασύροντάς με εἰς χορὸν σατανικόν.

Ἀλλὰ μόλις ἐσκέφθην ταῦτο ἐκτύπησα ἰσχυρῶς τὸν πόδα, καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτὸν ὅτι ἂν παρεδεχόμην τὸ πιθανὸν τῶν παραδοξολογιῶν τούτων, ἦμην χαμένος, διότι θὰ παρεσυρόμην ὑπ' αὐτῶν.

Ὡς πρᾶκτηρεῖτε τὸ κακὸν προὔχῳρει. Ὅπόθεν δήποτε καὶ ἂν προσεπάθουν νὰ ἀποκρούσω τὸν καταλαμβάνοντά με φόβον, προσέκρουον εἰς ὑποθέσεις αἰτνες ἥσαν πολλῶ χειρόνες τοῦ φόβου. Διότι τὰ νεῦρα μὲ ἐκυρίευν.

— Ἄ! εἶμαι ἀνὴρ. Ἀνέκραξα τέλος μεγαλοφώνως. Καὶ ὡς ἐάν εἶχον ἀνάγκην ἀποδείξεως τοῦ θάρρους μου, ἐβάδισα κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἤγγισα διαδοχικῶς πᾶντα τὰ πτώματα.

— Ἰδοὺ λοιπόν· εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ὅτε ἐπείσθην ὅτι τὰ πτώματα δὲν εἶχον καταλίπει τὴν θέσιν των.

Θ'

Καὶ ἐκάθισα ἐκ νέου.

Περίεργον πρᾶγμα! Τώρα εἶχον τὴν εὐκολίαν νὰ βλέπω ἐν τῇ κρύπτῃ μεθ' ὅλον τὸ σκότος. Διέκρινον ποῦ ἦτο ἡ θύρα, ποῦ τὸ καθισμά μου, ἐβλεπον καὶ τὸν πῖλόν μου κείμενον πλησίον μου. Ἀνεῦρον μάλιστα ἀνευ κόπου ἐν τῶν δύο χονδρῶν ἐρεισμάτων τοῦ θραυσθέντος καθίσματος.

Δὲν εἰδεύρω διατί, μηχανικῶς, τὸ ἔλαβον καὶ τὸ εἶχον ἐν τῇ χειρὶ μου.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διπλῆς ὁράσεως κατ' ἀρχὰς μ' ἐξέπληξεν, ἔπειτα μ' ἐ-

φόβισεν. Ἐπείσθην πλέον ὅτι ὁ ἐρεθισμός τῶν νεύρων μου εἶχε φθάσει εἰς τὸ μὴ παραιτέρω.

Δὲν παρῆλθον πέντε ἢ ἑξ λεπτά ἀφ' οὗτου, ἐκάθισα καὶ ἠγέρθην ἐκ νέου. Ἐβημάτιζον ἀτάκτως, ἐκινούμην καὶ προσεπάθουν διὰ τοῦ κόπου νὰ χτυπάσω τὰ νεῦρά μου.

Τούτωντιον ὁμοίως ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ἐπαύουν νὰ ἤμῃσι κύριος ἐμαυτοῦ.

Αἶφνης ἀνεπήδησα. Εἶδον, καταλαμβάνετε, εἶδον καθαρά, ὅν τι διολισθαῖνον ἐμπροσθέν μου.

Ἐξαι πεπεισμένος σήμερον, καὶ ἤμην καὶ τότε, ὅτι ἠπατώμην, ἀλλ' ὁμοίως ἠσθάνθην τὴν σάρκα μου φρίττουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Ὁ φόβος, τρομερὸς ὁμοίως ἀποτρόπαιος καὶ δυσκατανίκητος με καταλάμβανε. Ἦμην πλέον ἑρμαιοὺς τῆς ἐξουθεΐσης φαντασίας μου τῶν παρεκτραπέντων νεύρων μου, δὲν ἤμην πλέον ἐγὼ αὐτός.

Ὡ πόσον ὠχρὸς θὰ ἤμην. Ἐν τούτοις ἔλαβον τὸ θάρρος νὰ παρατηρήσω ἐκ νέου. Οὐδὲν εἶδον. Ἐβημάτισα πρὸς τὴν θύραν καὶ ἔπεσα ἐπὶ τοῦ καθίσματος.

Ἀλλ' εὐθὺς εἶδον ἔρπον πρὸ τῶν ποδῶν μου πρῶγμα τι ῥυπαρὸν ὅπερ με ἔβλεπεν ἄνευ ὀφθαλμῶν. Ἦτο ἀπαίσιον. Ἐγέλα βωδὸν γέλωτα. Ἦτο, ἀνεγνώρισα καλῶς, μίς τῶν μορμιῶν.

Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, χεῖρα σκελετώδη καὶ ξηράν, νὰ ἀρπάσῃ τι ὅπερ δὲν διέκρινα καλῶς. Δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ κινηθῶ.

Αἶφνης εἶδον τί ἤθελε. Τὸν πῖλόν μου. Περίεργος ἰδέα. Ἡ χεὶρ τῆς μορμίας τὸν ἤγγιζεν ἤδη, ἐν δὲ τῇ φυσιογνωμίᾳ τῆς διεφαίνετο ἡ περιέργεια.

Με ταχύτητα ἀπερίγραπτον ἀνέλαβον τὸν πῖλον. Καὶ σημειώσατε καλῶς τοῦτο οὐδόλως ἠπατήθην καίτοι τὸ σκότος ἦν πυκνότατον. Τὸν ἐπῆρα ὡς ἔάν τὸν ἔβλεπον, καὶ τὸ φάσμα ἐξηφανίσθη παρ' ἐμοῦ.

Ἦν ἡ ἀρχή.

Βαδμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον θόρυβοι συγκεχυμένοι ἔτι ἠκούσθησαν ὑπὸ τὰς πενθίμους στοάς. Ἠθέλητα νὰ ἀμφιδάλω, ἀλλ' ἀδύνατον πλέον. Ἦκουον βαμβούοντας παραξένους κρότους, ἔβλεπον κινούμενα ἀπαίσια ἔντα.

ὑπέθεσα εὐθὺς ὅτι τὸ πρῶτον ἴσως φάσμα μετέβη πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἄλλων καὶ ὅτι τῶρα πάντες ὁμοῦ οἱ νεκροὶ διὰ κοινῆς ἐφόδου ἠθέλουν μοι ἀρπάσαι τὸν πῖλόν μου, ὃν ἠτοίμαζόμην νὰ ὑπερασπισθῶ πᾶσι δυνάμει.

Καταβεβλημένος, πεφοβισμένος, παγωμένος ἐκ τοῦ τρόμου καὶ τὸ στήθος ἔχων πεπεισμένον, περιστᾶλην ἐν τῷ καθίσματί μου, ὅτε ἠσθάνθην ξηρὸν χτύπημα ἐπὶ τοῦ ὤμου.

Ἀνεπήδησα ὡς ἔάν εἶχον προσβληθῇ ὑπὸ ἡλεκτρικῆς στήλης καὶ ἀνωρθώθην κρατῶν τὸ ἔρεισμα τῆς θρυσοθείσης καθέδρας, ὅπερ ἔκτοτε εἶχον ἐν τῇ χειρί.

Ἐνόμισα τότε ὅτι ἤκουσα εἰρωνικὴν φωνὴν λεγούσαν μοι.

— Δὲν θὰ ἔχῃς πιστεύω τὸ καθίσμα μόνος ὅλην τὴν νύκτα.

Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξετάθησαν. Οἱ ὀδόντες μου ἐπλατύνουν ποιούντες ἀπαίσιον εἰς τὰς, ὅπερ διεπέρα παραδόξως τὰ ὠτά μου· φρικιάσεις διέτρεχον τὸ σῶμά μου καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου ἀνωρθώθησαν καὶ μ' ἐκέντουν ὡς βελόναι.

Ἀγωνιών, ἀσπαίρων, ἀσθμαίνων, ἔχων ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ τὸν πῖλον καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ τὸ ξύλον τοῦ καθίσματος, ἐστήριξα τὴν ῥάχιν ἐπὶ τῆς θύρας καὶ ἀνέμενον περίφοβός μὲν, ἀλλ' ἀπειλητικός.

Συγκεχυμένος αἵθις ἀλλοκλαγμός ἠκούσθη· οὐδεὶς δύναται νὰ περιγράβῃ πόσον προσεπάθησα νὰ ἴδω, καὶ πράγματι διέκρινον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σκελετόν τινα κινούμενον ἐνώπιόν μου καὶ μεταβαίνοντα ὅπως καταλάβῃ θέσιν παρὰ τοῖς συντρόφοις του.

Δὲν ἠπατώμην. Τοῦτο ὄντως συνέβη, Πάντες οἱ νεκροὶ προητοιμάζοντο νὰ με προσβάλωσιν, ἔμελλον νὰ ἐπιτεθῶσι κατ' ἐμοῦ καὶ νὰ πολεμήσωσιν.

Ἐκτὸς ἐμαυτοῦ ἐσκέφθην νὰ κάμω τὸν σταυρόν μου. Ἐνόμισα ὅτι τοὺς ἠκούσα γελῶντας. Καὶ οὐ μόνον ἐπόμενον κατέχοντες τὴν θέσιν των, ἀλλὰ ταῦν κεντίαν ἠκούσθη καὶ τρομαρὸν πλατύνθη καὶ . . . ἤσθάνθην ὅτι με ἐγγίζουν, μ' ἀρπάζουν, με παρασύρουν.

Διὰ βιαίης κινήσεως ἀπεσπάσθην ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐν ἀγκρῇ ἐπέστρεψα παρὰ τὴν θύραν ἑτοιμος πρὸς ἔκφυγαν.

Τότε συνέβη τι φοβερόν. Τοὺς ἔβλεπον τώρα καθαρὰ· ἦσαν τοῦλάχιστον τριάκοντα. Δι' ἐνὸς ἁλματος ἅπαντες ὤρμησαν ἐπ' ἐμοῦ, καὶ ὅπερ δὲν ἀνέμενον, οἱ παγεροὶ βραχίονές των περιέβαλον τὴν κεφαλὴν μου καὶ τὸν λαιμόν. Τὰ δὲ ὕγρα χεῖλη των — ἦσαν ὕγρα — ἤρξαντο καταφιλοῦντά με τὸ μέτωπον, τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς παρειάς, τὰ χεῖλη.

Ἀνθιστάμην, ἐφώνηζον, κατέβαλλον ὑπερανθρωπίνους προσπαθείας. Μάταιην. Τὰ ἀπαίσια φιλήματα δὲν ἔπαυον.

Καὶ ἔπειτα τίποτε πλέον. Μυστηριώδεις μόνον θόρυβοι ὡσεὶ ἔφρουγον αὐλά ὄντα.

Ἦρην μόνος τέλος πάντων. Ἀνέπνεον ἤδη ὅτε ἐκ δευτέρου εἶδον τὸ σατανικὸν ἐκεῖνο σμήνος συνενοόμενον ἀπέναντί μου καὶ ἐτοιμαζόμενον εἰς νέαν ἔφοδον.

Ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτῶν ἐν τῶν φαντασμάτων τὸ μεγαλείτερον ἐφόρει τὸν πῖλόν μου—μέ τὸν εἶχε λοιπὸν ἀρπάξει—καὶ ἐφαίνετο δίδον διχταγὰς.

Ὀρμησαν ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν τοὺς ἀφῆκα νὰ πλησιάσωσιν. Ἐκτύπων διὰ τοῦ καθίσματος, πάσῃ δυνάμει, ἀλλ' ἀσκόπως δεξιὰ, ἀριστερά, ἔμπροσθεν, ὀπίσθεν, καὶ ἤκουον κρανία σχιζόμενα, ὦρους θραυομένους, βραχίονας συντριβομένους. Ἐθανάτωσα πλείστους νεκροὺς, ἔκαμα θραῦσιν.

Φρίκη!

Καὶ ὁμῶς οἱ νεκροὶ μ' ἐπλησίασαν καὶ ἤρξαντο ἐκ νέου θωπεύοντές με.

Αἱ δυνάμεις μου ἐξηντλοῦντο.

Δὲν εἶχον πλέον οὔτε θάρρος οὔτε κρίσιν. Νικηθεὶς ἔκλινα τὰ γόνατα. Ἡ κρύπτη μοὶ ἐφάνη ὅτι ἐρωτίσθη. Διέκρινε δὲ ὡς ἐν ὄνείρῳ διαβαινούσας ἐνώπιόν μου μορφὰς ἀκατανοήτους.

Ἐκ πάντων τούτων τῶν νεκρῶν, τινὲς μὲν ἐχόρευον ἔμπροσθέν μου, περιτετυλιγμένοι διὰ μακρῶν σαβάνων, τινὲς δὲ περιστρέφοντο ὀλόγυμνοι. Ἀνηγέρθην καὶ ἠρξάμην φωνάζων δυνατὰ, χωρὶς νὰ εἰξεύρω καλὰ καλὰ τί κάμνω.

Ἐνόσω ὁ παροξυσμὸς πῦξεν, αἱ δυνάμεις μου μ' ἐγκατέλειπον. Κύκλιος θανάτου χορὸς ἐστήθη περὶ ἐμέ. Ὁ φέρων τὸν πῖλον νεκρὸς ἔδωκε τὸ σημεῖον καὶ ἔσυρε τὸν χορὸν· κηθόσον δὲ ὁ σατυρικός χορὸς ἐγένετο ζωνρότερος, ἥσθανόμην ὅτι ἡ ζωὴ μὲ καταλείπει.

Ῥόγχος ἐξῆλθε τοῦ λαιμοῦ μου, ὅστις ὡς ὠρυγὴ τοῦ Ἄδου ἀντήχησεν. Ἔπεσα ἐκτάδην κατὰ γῆς.

Τετέλεσται.

I

Μετὰ δύο μόλις μῆνας ἤρχισα νὰ ἀναλαβῶ. Τρομερὸς ἐγκατακλινὸς πυρετὸς μὲ εἶχεν. Ἐξ ἐβδομάδας μετὰ τὴν ζωὴν καὶ θάνατον.

Ὁ φίλος μου ἔμπορος ὅστις ἀδελφικῶς μὲ περιποιήθη, μοὶ ἐξήγησε μετὰ ταῦτα τί συνέβη. Ἀνησυχῶν διότι δὲν μὲ ἀνεύρισκεν ἐν Βορδιγάλλοις καὶ ἐνθυμηθεὶς τί τῷ εἶχον εἰπεῖ ἐν τῇ κρύπτῃ, ὑπόπτεισε τὸ συμβῆναι καὶ ἐπανῆλθε περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς πρωῒας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ, ἠνάγκασε τὸν θωρορὸν ὅστις ἀληθῶς δὲν κατῴκει ἐν τῷ πύργῳ νὰ ἐγερθῇ καὶ τὸν ἐδίασε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν κρύπτῃν.

Μὲ εὔρον ἐν τῷ μέσῳ τῆς κρύπτῃς ἔχοντα τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ χώματος, συνταρασσόμενον δὲ ὑπὸ σπασμῶν.

Βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ θωρορῶ ὁ φίλος μου μὲ μετεκόμισεν ἐφ' ἃ μᾶξης εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου ἔτυχον περιποιήσεων, ὧν ἕνεκα αἰωνίως θὰ τῷ εὐγνωμονῶ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

**

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΟΛΥΜΠΙΑ

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει δημοσιευθέντων, παρατιθέμεθα περίληψιν τῶν πρὸς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κολωνίας» ἐπισταλέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ἐρ. Κουρτίου. Αἱ ἀδιάκοποι βροχαὶ ἐπὶ ἡμέραν πολλήν ἀργοπορίαν. Ἐν τούτοις καθ' ὅλας τὰς πλευράς τοῦ χώρου τοῦ ναοῦ προβαίνει ἡ προετοιμάζεται ἡ ἐργασία. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος, ὅπου μέχρι τοῦδε αἱ πλεῖ-